

BONUSHOOFDSTUK

Bloopers en ergernissen

Sommige fouten maak je maar één keer. Zo ook mijn eerste naaktfotosessie. Ik begreep niet eens waarom het meisje erin toegestemd had: zij zo mooi en ik zo amateuristisch! Maar ik werkte heel professioneel: belichting, scherpstelling, alles deed ik goed. Pas toen ik haar nauwifde realiseerde ik me dat ik geen filmpje in de camera had gedaan.

Die fout kunt u in ieder geval niet meer maken, althans niet met de D7000. Daar zijn echter wel heel veel nieuwe potentiële fouten voor in de plaats gekomen. Wanneer u de betreffende instelling verandert (zie hoofdstuk 10) kunt u fotograferen zonder geheugenkaart. U kunt ook achteraf het kaartje per ongeluk formatteren of kwijtraken. (Remedie: meteen opslaan én een back-up maken!). Hoewel Nikon-camera's heel degelijk zijn, kán uw camera kapot gaan. Gelukkig kunt u wanneer u de gemaakte foto's controleert, zien dat de camera nog werkt. Een reden te meer om wel regelmatig naar uw gemaakte foto's te kijken.

In het algemeen

In de gebruiksaanwijzing staat onder 'problemen oplossen' een vrij complete beschrijving van allerlei bijzondere problemen die zich kunnen voordoen. In dit hoofdstuk worden de meest voorkomende problemen beschreven en dan vooral de problemen die van doen hebben met de foute bediening van de camera. Komt u er met behulp van dit hoofdstuk niet uit, dan kan het zin hebben de gebruiksaanwijzing erbij te pakken.

Weet wat u doet

Bij alle instellingen die u kiest moet u zich goed realiseren wat u doet. Wat dat betreft is fotograferen goed te vergelijken met autorijden. Het is heel prettig dat u uw auto in de achteruit kunt schakelen, maar het staat wel heel slordig wanneer u ongewild de verkeerde kant op rijdt.

Instellingen die snel vergeten worden en vervelende gevolgen kunnen hebben, zijn onder meer:

- ISO-instelling (inclusief Auto-ISO)
- scherpstellingsinstellingen
- lange-tijdenruisonderdrukking
- zelfontspanner
- witbalans
- belichtingscorrectie
- flitscorrectie
- verscherping

Het is een goede gewoonte om regelmatig te controleren hoe uw camera ingesteld staat. Kijkt u in ieder geval naar de gemaakte opnamen, en ook naar de gegevens die de camera erover vastgelegd heeft.

Help!

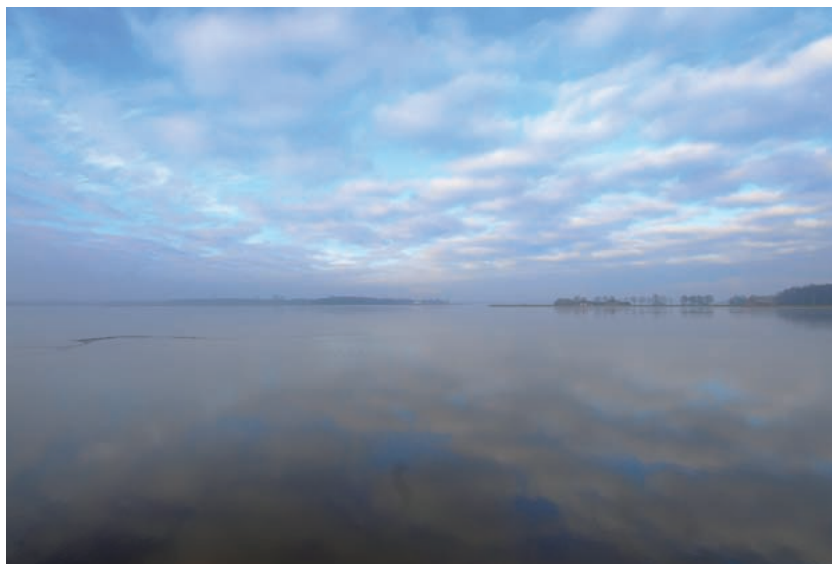
Soms doet de camera niet wat u wilt, of lijkt hij het helemaal niet te doen. Het ligt in de menselijke aard om de fout in de eerste plaats bij iets of iemand anders te zoeken. Helaas – of gelukkig, het is net hoe u het bekijkt – ligt het vrijwel nooit aan de camera, maar bijna altijd aan u of aan mij: aan de gebruiker. Hierna vindt u een serie voorbeelden van veel voorkomende problemen en mogelijke oplossingen. Meer informatie vindt u uiteraard in de betreffende hoofdstukken.

Problemen en oorzaken

De camera kan niet scherpstellen

Mogelijke oorzaken:

- U bent te dicht bij uw onderwerp.
- De actieve scherpstelsensor ziet alleen een vlak met weinig of geen contrast.
- De actieve scherpstelsensor ziet alleen lijnen in de verkeerde richting.
- Het is te donker.
- De camera of het objectief staat nog op handmatige scherpstelling.
- AF-activering alleen AF-ON gekozen.

Bij een onderwerp als dit kan de camera alleen op een zeer klein deel van het beeld scherpstellen.

(DX Nikkor 12-24/4.0 op 12 mm, 1/50s f11)

- De lens zit niet goed op de camera of de contacten zijn vervuild (schoonmaken met alcohol of Deoxit/Lenspen).
- De camera staat uit...

De foto's zijn onscherp

Mogelijke oorzaken:

- Zie hierboven.
- De camera stelt op iets anders scherp.

Deze foto is onscherp, doordat de camera op de achtergrond heeft scherpgesteld, in plaats van op het onderwerp.

(AF Nikkor 35-70/2.8, 1/350s f2.8)

- De sluitertijd is te lang (vooral bij tele- of langere zoomobjectieven).
- De verscherping is te gering (zie einde hoofdstuk zes).
- De camera staat (nog) op Livebeeld.

De foto's zijn niet mooi van kleur

Mogelijke oorzaken:

- Belichting en/of contrast zijn niet optimaal.
- Witbalans is niet goed, bijvoorbeeld door sterk overheersende kleuren in het onderwerp.
- Verzadiging is te gering of te hoog.
- Kleurruimte of kleurinstelling worden niet herkend door weergave-apparaat of afdrukcentrale.
- De computermonitor is niet (goed) gekalibreerd.

De foto is te donker

Mogelijke oorzaken:

- Een fel licht, bijvoorbeeld de zon, komt in beeld en beïnvloedt de belichting.
- Een zeer lichte partij (sneeuw, wit of licht groot vlak) komt in beeld en beïnvloedt de belichting.
- U gebruikt sluitertijdvoorkeuze en het diafragma kan niet ver genoeg geopend worden.
- De flitser is niet krachtig genoeg respectievelijk het onderwerp te veraf voor de flitser.
- Er is een belichtingscorrectiefactor ingesteld voor de belichting of voor de flits.
- De camera staat nog op handmatige belichting en u hebt die niet aangepast.
- De computermonitor is niet (goed) gekalibreerd.

De foto is te licht

Mogelijke oorzaken:

- Een zeer donkere partij komt in beeld en beïnvloedt de belichting.
- Het grootste deel van het beeld ligt in de schaduw, maar het gaat u nu juist om het lichtste deel van het beeld.
- U gebruikt sluitertijdvoorkeuze met een lange sluitertijd en een hoge ISO-instelling en het diafragma kan niet ver genoeg gesloten worden.
- U gebruikt diafragmavoorkeuze met een groot diafragma en een hoge ISO-instelling en de kortste sluitertijd is te lang voor deze combinatie.

- Het onderwerp is te dicht bij de flitser.
- Er is een belichtingscorrectiefactor ingesteld, voor de belichting of voor de flits.
- De camera staat nog op handmatige belichting en u hebt die niet aangepast.
- De computermonitor is niet (goed) gekalibreerd.

De foto is korrelig (heeft last van ruis, regelmatige kleine heldere vlekjes, gekleurde 'vlokken')

Mogelijke oorzaken:

- De foto is te donker en later door bijvoorbeeld de afdrukcentrale lichter gemaakt.
- ISO-instelling is te hoog (eventueel in combinatie met het net genoemde).
- ISO-instelling is vrij hoog en Actieve D-lighting staat aan.
- De sluitertijd is langer dan acht seconden en (lange tijden) ruisonderdrukking is niet ingeschakeld.
- Eén of meer van de hiervoor genoemde oorzaken, gecombineerd met een uitvergroting van het beeld.

De camera wil niet afdrukken

Mogelijke oorzaken:

- Geen geheugenkaart.
- Geheugenkaart is vol.
- Camera kan niet scherpstellen, zie hiervóór (AF-S).
- Objectief is niet goed gemonteerd, of maakt slecht contact.
- Objectief is ouder en heeft geen CPU (oplossing: handmatige belichting).
- Batterij is leeg of maakt slecht contact.
- Zelfontspanner is ingeschakeld.
- Camera staat uit...

De camera flitst te pas en te onpas

Mogelijke oorzaken:

- Instelling Auto of een Picture control-instelling die het flitsen niet beperkt.
- Flitser is uitgeklaapt.

De camera flitst niet

Mogelijke oorzaken:

- Opnamestand *geen flits, landschap* of *sport* staat ingeschakeld.

- Flitsstand 'flits uit' is gekozen.
- Flitser kan niet uitklappen.
- Batterij is leeg.
- Zie verder: camera kan niet afdrukken.

Eén of meer losse flitsers werkt niet

Mogelijke oorzaken:

- Zie hierboven bij 'camera flitst niet'.
- Flitser staat uit of staat in de slaapstand.
- Kabelverbinding werkt niet.
- De flitser kan het licht van de sturende flitser niet zien, omdat er te weinig of te veel licht op de sensor van de flitser valt.
- Batterij is leeg.

De camera kan niet snel achter elkaar foto's maken of doet er te lang over om een foto weg te schrijven naar de geheugenkaart

Mogelijke oorzaken:

- Ruisonderdrukking is ingeschakeld.
- Actieve D-lighting is ingeschakeld.
- Scherpstelling is moeilijk.
- Langzame geheugenkaart.

De aanwijzing voor het aantal te maken opnamen klopt niet

Mogelijke oorzaken:

- Aantal opnamen is groter dan 999 (Aanduiding bijvoorbeeld: 1.1 k = 1100).
- U werkt met RAW. (De aanduiding is enigszins pessimistisch; de bedoeling daarvan is u een zekere veiligheidsmarge te geven).
- Er staan nog documenten op de kaart die de camera niet kan zien.

Een of meer menu-instellingen kunnen niet gewijzigd worden

Mogelijke oorzaken:

- Afhankelijk van de situatie of andere instellingen, is het mogelijk dat de camera niet toelaat dat instellingen gewijzigd worden. Deze zijn dan donker. Soms verschijnen menu-onderdelen zelfs niet eens in zo'n situatie. Het duidelijkste voorbeeld vormen de autofocus-instellingen wanneer de camera of het objectief op handmatige scherpstelling ingesteld staat.

Wanneer ik tijdens Livebeeld de camera op een ander onderwerp richt, verandert de lichtmeting niet

Mogelijke oorzaken:

- Dit is normaal. Vlak vóór het maken van de opname klappt de spiegel naar beneden en meet de camera opnieuw het licht en past de belichting daarop aan. Dit kan verwarrend zijn omdat in de Video-modus de camera de belichting wel aanpast. Daarbij gaat het echter om een elektronische aanpassing die gebruik maakt van de 2016 pixel RGB-sensor.

De instelling voor AF-veldstand kan niet gewijzigd worden

Mogelijke oorzaken:

- De camera of het objectief staat op handmatige scherpstelling

Ik denk dat mijn camera last heeft van backfocus of een andere modieuze kwaal

Mogelijke oorzaken:

- U heeft zich gek laten maken door paniekberichten op internetfora. Helaas is het zo dat deze gedomineerd worden door mensen die vaak niet eens beschikken over de camera waarover ze schrijven, zogenaamde *trollen* (mensen die door de marketingafdeling van concurrerende merken betaald worden om paniek te zaaien) en door mensen die op grond van niet-deugdelijke tests tot foute conclusies komen. Het is heel moeilijk om op basis van foto's van testkaartjes te constateren dat de scherpstelling van uw camera niet deugt. Wanneer er überhaupt al echt iets niet klopt met de scherpstelling, ligt dat bovendien vaker aan het objectief dan aan de camera.
- Uw camera is defect. Vergelijk het resultaat met hetzelfde objectief en een andere camera. Is het verschil duidelijk, dan zal er niets anders opzitten dan uw camera al dan niet onder garantie te laten repareren (zie www.nikon.nl).

Ik zie een vreemde melding in de zoeker en op het scherm, zoals Err of For of zelfs onleesbare tekens

Mogelijke oorzaken:

- Statische elektriciteit. Remedie: de camera uitzetten, batterij eruit en weer erin en de camera weer aanzetten. Als dat niet helpt, open dan het deksel van de kaartsleuf en druk met een omgebogen paperclip de resetknop in (bij de 'P' van 'Push to eject'). In beide gevallen verliest u niet opgeslagen opnames en onder meer de tijdsinstelling.

Functioneert de camera nog steeds niet goed, neem dan contact op met uw leverancier.

Ziet u een vraagteken, druk dan op de knop met het vraagteken voor meer informatie. Hieronder volgt een reeks van mogelijke meldingen met uitleg:

- *F-* Camera kan geen diafragma instellen. Het objectief zit er niet goed op, of het is een objectief waarbij u de diafragma-waarde alleen handmatig kunt instellen op het objectief zelf. Met geheel handmatige bediening (M) gaat het dan meestal toch nog goed.
- *FEE* Ouder objectief met diafragramring staat niet op de kleinste waarde (meestal f22).
- *CHA* Kijk op de lcd-monitor voor meer uitleg. Óf de kaart is vergrendeld (CHA zonder haakjes), óf hij functioneert niet. In het laatste geval zit er niets anders op dan (na even wachten) de camera uit te schakelen. (Eventuele nog niet weggeschreven foto's gaan nu verloren maar u hebt geen andere keuze.) Daarna proberen de foto's te kopiëren en te back-uppen en vervolgens de kaart te formatteren, desnoods eerst op de computer. Soms helpt het wanneer u de kaart eruit haalt, even op de contactjes blaast of deze schoonmaakt en hem weer terugplaatst. De foutmelding CHA heet dan ook bij sommige fotografen: *Cat Hair Alarm*. Niettegenstaande deze geruststellende afkorting is het maken van een back-up in zo'n geval zeer verstandig.
- *FOR* Kaart eerst formatteren (in de camera) of vervangen als hij niet geformatteerd kan worden (desnoods eerst proberen op de computer).
- *FUL* Kaart vol. Eerst kopiëren en opslaan, dan formatteren! (Desnoods kleiner opnameformaat kiezen of enkele opnamen wissen om tijdelijk plaats te maken. Geen gewoonte van maken!)
- *Bliksemschicht knippert (al dan niet met vraagteken)* Er is duidelijk een fout opgetreden die iets met flitsen van doen heeft. De vraag is alleen welke fout, de monitor geeft niet altijd uitsluitsel. Soms is er ook helemaal geen fout, maar vindt de camera dat u moet flitsen. Dat bepaalt u natuurlijk zelf! Het kan ook betekenen dat u wilt flitsen of al geflitst hebt, en de opname te donker of te licht zal worden. Ook kan het betekenen dat de (al dan niet i-) DDL-stand ingeschakeld staat (wat gewoon de standaardinstelling van de camera en de flitser is), en u een objectief gebruikt dat niet geschikt is voor automatische belichting. Theoretisch kan het zelfs betekenen dat u de firmware van de flitser aan het updaten was en dat er daarbij iets mis gegaan is. Dat is te voorkomen door met vrij volle batterijen te updaten. Blijft de flitser

knipperen, ook wanneer u aan alle mogelijke oorzaken gedacht hebt, dan kan de flitser ook stuk zijn en is het verstandig de reparatiedienst in te schakelen.

De camera vertoont geen enkel teken van leven, is niet in te schakelen en reageert ook niet op het drukken van knoppen als ‘menu’

Mogelijke oorzaken:

- Batterij is helemaal leeg of zit er niet of verkeerd in.
- Batterij maakt geen contact (contacten vies geworden of er ligt iets op een van de contacten; zeer onwaarschijnlijk bij een nieuwe camera).
- De aan/uit-schakelaar staat niet op ON.
- De camera is kapot.

Bij Livebeeld verscheen plotseling een teller in beeld die aftelde van 30s naar 0, waarna de camera ermee ophield

Mogelijke oorzaak:

- De camera dreigde oververhit te raken doordat u te lang achter elkaar gebruik hebt gemaakt van Livebeeld, of doordat de omgevings-temperatuur te hoog is, of door een combinatie van beide.
Oplossing: de camera gewoon laten afkoelen. Er is hier alleen sprake van een temperatuurbescherming en niet van een defect, dus na enige tijd werkt de camera gewoon weer. U kunt er ook voor kiezen om verder te fotograferen zonder Livebeeld. Dat laatste is hoe dan ook een betere keuze, want hoge temperaturen zijn niet echt goed voor de sensor. Ook het gebruik van Livebeeld bij het maken van opnamen van de zon – bijvoorbeeld bij een zonsverduistering – is bepaald niet bevorderlijk voor de levensduur van de sensor.

U ziet heldere vlekken in uw filmopnamen

Mogelijke oorzaken:

- Met name bij filmopnamen bij hoge ISO-instellingen en sterke contrasten kunnen heldere vlekken in het beeld optreden. Zoiets is bij video-opnamen nooit helemaal uit te sluiten. Toch heeft Nikon een firmware-update ter beschikking gesteld, die dit verschijnsel in een aantal situaties moet voorkomen. Controleert u dus eerst de versie van de firmware (zie hoofdstuk 10, Setupmenu). Is deze 1.00 dan is het in ieder geval verstandig een update naar 1.01 of hoger uit te voeren. Uitvoerige instructies en de nieuwe firmware vindt u op www.nikon.nl onder Service & Support.

U wilt een sluitertijd langer dan 1/30 of 1/60 seconde instellen, maar dat is niet mogelijk

Mogelijke oorzaken:

- U gebruikt flits. In de standaardinstelling is de kortste sluitertijd bij flits 1/60 seconde. (Het is mogelijk hier een andere kortste sluitertijd te kiezen, zie hoofdstuk 9). Kies met de flitsknop links op het prisma de instelling *slow* of *slow rear* en u kunt ook langere tijden kiezen.
- U hebt in de instellingen voor film handmatige instelling van de belichting gekozen. (In dat geval is de langste sluitertijd 1/30 seconde.) Wanneer u deze instelling uitschakelt, is het probleem verholpen (Opnamemenu > Filminstellingen). Het is mogelijk dat Nikon een firmware-update uitbrengt om dit te veranderen. Hebt u firmware 1.1 of 1.0, dan kan het zinvol zijn op www.nikon.nl na te gaan of er een versie is die dit oplost.